

June : 2026

ANTHROPOLOGY

Paper: SEC-ANT-201

Demography and Biostatistics

Time: 2 Hours

Total Mark: 45

(The figures in the right margin indicate full marks of the questions)

1. Choose the correct answer:

1×5=5

শুদ্ধ উত্তৰসমূহ বাছি উলিওৱা :

a) Which of the following tests is used to compare two means—
দুটা গড় তুলনা কৰিবলৈ তলৰ কোনটো পৰীক্ষা কৰা হয়—

- (i) Chi-square test (কাই-স্কোৱেৰ টেষ্ট)
- (ii) t-test (টি-টেষ্ট)
- (iii) Census (জনগণনা)
- (iv) Correlation (সম্পৰ্ক)

b) The arithmetic average of a set of values is called—
মানৰ গোটৰ গাণিতিক গড়ক বোলা হয়—

- (i) Median (মধ্যক)
- (ii) Mode (বহুলক)
- (iii) Mean (গড়)
- (iv) Range (ব্যাপ্তি)

c) Which of the following is a measure of central tendency?

- (i) Range (ব্যাপ্তি)
- (ii) Mean (গড়)
- (iii) Variance (ভিন্নতা)
- (iv) Deviation (বিচ্যুতি)

d) The term 'fecundity' refers to—

জননক্ষমতা শব্দটোৱে বুজায়—

- (i) Death rate (মৃত্যুৰ হাৰ)
- (ii) Disease rate (ৰোগৰ হাৰ)
- (iii) Migration rate (প্রব্রজনৰ হাৰ)
- (iv) Ability to reproduce (প্রজননৰ ক্ষমতা)

e) The process of arranging data in rows and columns is called—

শাৰী আৰু স্তম্ভত তথ্য সজাই পৰাই তোলা প্ৰক্ৰিয়াটোক কোৱা হয়—

- (i) Tabulation (টেবুলেচন)
- (ii) t-test (টি-টেষ্ট)
- (iii) Chi-square test (কাই-স্কোয়াৰ টেষ্ট)
- (iv) Charts (চাৰ্ট)

2. Write short notes on any two of the following: $4 \frac{1}{2} + 4 \frac{1}{2} = 9$

তলত দিয়া যিকোনো দুটাৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখাঁ :

a) Anthropological demography

নৃতত্ত্ববিজ্ঞানসন্মত জনগাঁথনি

b) Fertility and fecundity

উৰ্বৰতা আৰু জননক্ষমতা

c) Tabulation of Data

তথ্যৰ তালিকাকৰণ

3. Write elaborately on the applications of demographic studies. 10

জনগাঁথনিগত অধ্যয়নৰ প্ৰয়োগৰ বিষয়ে বিশদভাৱে লিখাঁ।

Or/অথবা

Write elaborately on the sources of demographic data.

জনগাঁথনিগত তথ্যৰ উৎসৰ বিষয়ে বিশদভাৱে লিখাঁ।

4. Describe how fertility, mortality and migration can change the demographic structure of a population. 10

উৰ্বৰতা, মৃত্যু আৰু প্ৰব্রজনে কেনেকৈ জনসংখ্যাৰ গাঁথনি সলনি কৰিব পাৰে সেই বিষয়ে বৰ্ণনা কৰাঁ।

Or/অথবা

Discuss in brief the various measures of fertility and mortality. 10

উৰ্বৰতা আৰু মৃত্যুৰ বিভিন্ন মাপকাঠীৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰাঁ।

5. What is Biostatistics? Write about the scope and importance of biostatistics in anthropology. 2+9=10

জৈৱ পৰিসংখ্যা কি? নৃতত্ত্বত জৈৱ পৰিসংখ্যাৰ পৰিসৰ আৰু গুৰুত্বৰ বিষয়ে লিখাঁ।

Or/অথবা

Explain the concept of sample size. Briefly discuss different sampling techniques used in anthropological and bio-statistical research. 4+7=11

নমুনাৰ আকাৰৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰাঁ। নৃতত্ত্ব আৰু জৈৱ পৰিসংখ্যা গৱেষণাত ব্যৱহৃত বিভিন্ন নমুনা সংগ্ৰহ কৌশলৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰাঁ।
